

Др Сања Ј. Париповић Крчмар

ПРЕПИСКА СВЕТОЗАРА ПЕТРОВИЋА И ЏЕЈМСА БЕЈЛИЈА

Рад указује на плодотворност замисли и потенцијалних открића у области метрике и фолклористике које налазимо у преписци реномираних научника, професора академика Светозара Петровића и професора емеритуса Џејмса Бејлија, вођеној од 1994. до средине 2005. године. Даје се преглед кључних питања о којима је Петровић елаборирао колеги: тема комплексности анжамбмана, компаративног словенског стиха, метрике у Ерлангенском рукопису, те критичко сагледавање објављених радова и књига. Поред круцијалних стручних констатација, писма су извор личних података, породичних односа, прозор у свет људскости и животних околности научника, па тако и текућих политичких, економских и социјалних дешавања у њиховим световима.

Кључне речи: Светозар Петровић, Џејмс Бејли, писма, метрика, фолклористика, опкорачење, осмерац, десетерац.

Познато је да је академик Светозар Петровић водио богату преписку са својим колегама, како са домаћим тако и са страним. Велики део ове преписне оставине приређен је и објављен, док се нека писма и даље налазе архивирана и нису доступна широј јавности. Чувана су првобитно у породичном дому, а потом су постала део архивске грађе.¹ Међу тим необјављеним писмима налази се обимна и прегнантна конверзација са универзитетским професором у Висконсину Џејмсом Бејлијем (James Orville Bailey, Jr. 1929–2020). Не можемо рећи да је нашим научним круговима професор емеритус Џим Бејли (како су га колеге звале) познато име, премда онима који су се бавили истом облашћу интересовања његов научни рад није непознаница. Бејли је магистрирао славистику на Унверзитету у Индијани 1958. године, а докторирао на Харвардском Универзитету 1965. године у области

¹ Преписка се чува у Архиву Војводине у Новом Саду, Ф. 560 Лични фонд Светозара Петровића, Преписка, Писма Светозара Петровића Џејмсу Бејлију од 24.08.1994. – 10.08.2005.

славистичког језика и књижевности. Предавао је на Одсеку за славистику Универзитета у Висконсину Медисон од 1967. до пензионисања 1995. Био је шеф поменутог Одсека, координатор Студија руског подручја, а учествовао је и у формирању Фолклорног програма почетком 80-их година, којим је после руководио. Деценијама је предано био посвећен изучавању руског фолклора; често је путовао у Русију због истраживања. Објавио је велики број чланака и неколико књига о фолклору, а сарађивао је у изради антологије превода руских епских песама². Био је председник Славистичког и источноевропског фолклорног удружења. Објавио је студије о енглеском стиху (*Toward a statistical analysis of English verse*, 1975), о руској књижевности, поезици и фолклору (*Three Russian lyric folk song meters*, 1993; *Избранные статьи по русскому народному стиху*, 2001).

Привилегија увида у необјављену богату кореспонденцију академика Петровића са професором Бејлијем изродила је мноштво спознаја које би се могле, у најмању руку, класификовати у неколико релевантних. Из једног угла, сусрели смо се са драгоценим чињеницама о кретању у науци о стиху, ондашњим плановима на пољу версолешких истраживања и актуелним питањима, великим бројем значајних референци у литератури о стиху и значајним именима стручњака у области версификације³. Потом, преписка ових врских научника, обилује расправама о засебним питањима из области метрике и неуказаним аспектима у спектру значења одређеног проблема који се могу изродити управо искуственом интеракцијом. То нас је, надаље, подстакло на освртање на постојећа тумачења појединих појмова и питања у Петровићевим радовима о стиху, те омогућило интегрално обличје њиховог опсервирања као и њихову комплетну карактеризацију, посебно имајући у виду да се тиме надограђује дотадашњи обим обраде одређеног проблема. Фокусирање појединих теоријских питања/појмова таквом надоградњом нудила је и додатне импликације проучавања и прецизирања претходних запажања. Надасве, суд иностраног колеге о једном од наших најеминентнијих проучавалаца области стиха, распрострањен свим писмима која је упутио академику Петровићу, не треба маргинализовати, већ, напротив, треба учинити транспарентним у светлу континуираног подсећања на изузетне истраживаче у нашој науци и одавања признања за сва њихова постигнућа препозната и уважавана и ван оквира националне литературе.

Писмена конверзација ова два изванредна стручњака у области метрике започиње 24. августа 1994. године када Бејли, на сугестију једне колегинице, упућује Петровићу прво писмо у виду позива на међународну конференцију *Славенски сѝтих* која ће се одржати у Институту руског језика у Москви. У

² Превео је и приредио заједно са Татјаном Ивановом књигу *An Anthology of Russian Folk Epics* (1998).

³ Посебно се издваја опсежан документ о библиографији руске версификације који Бејли шаље Петровићу (Петровић је руком нотирао у десном горњем углу документа речи „уз писмо од 20.11.1998.“).

првом писму које Бејли шаље⁴, уз позив наводи се и образложење конференције – процена статуса њиховог заједничког поља интересовања, као и истицање нових тема којима ће се бавити у будућности. Званичан позив и програм скупа поткрепиће ову пословну комуникацију започету у време Петровићевог боравка у Кореји.⁵ Пословни позив суптилно ће се прелити у пријатељско иницирање размене литературе, што се очитује Бејлијевим слањем примерка књиге о руском народном стиху, у којој у више наврата и цитира Петровића, а потом и Петровићевим ударјем у виду примерка књиге *Облик и смисао*. Тачније, размена ће подразумевати потенцијални дијалог о њиховом научном доприносу и постепено ће у писмима заузимати кључно место и опсежне пасусе. Један другом ће слати не само књиге него и засебне радове, како своје тако и радове других аутора, и опсервирати значај покренутих питања, те процењивати ситуацију заступљености тих ставова у тренутним студијама и студентској обавештености.

Како Петровић није био у прилици да присуствује поменутој конференцији, до сусрета двојице колега је дошло на другом научном скупу (како Бејли помиње у писму од 14. јануара 1997). Управо тим писмом зачиње се дијалог о једном од важних метричких питања. Наиме, осмомесечна преписка, од јануара до августа 1997. године, посвећена је теми комплексности анжамбмана. Упитаност иностраног колеге о ситуацији у српској књижевности по питању опкорачења подстаћи ће нашег академика на систематичан, аналитичан одговор, на аргументе поткрепљене примерима. Чињеница да се овакав приступ није нашао у дотадашњим његовим списима о стиху, не само да иницира многа размишљања и ревидирања, него и допуњује проблематику овога питања и истиче значај културолошке контекстуализација ове метричке појаве. Преиспитивање различитих традиција читања поезије, за које су обојица заинтересовани, реанимира разматрања овог песничког поступка о којем је Петровић писао у више наврата, што у сегментима неких радова, што у текстовима у целини посвећеним опкорачењу. Петровићева велика посвећеност свеобухватном приступу проблему резултираће разноврсним дефиницијама и реализацијама појаве опкорачења, али и начинима интерпретације опкорачења у читању.⁶

⁴ Писма су првобитно куцана писаћом машином на енглеском језику, а у каснијим годинама преписка је била електронска.

⁵ Одговор на позив за учешће у конференцији разоткриће и Петровићеву интенцију настављања испитивања семантике стиха. На основу приложеног сажетка рада увиђа се да је потребно разматрање карактера и односа таквих студија и последица на друге студије у версологији. На списку учесника поменуте конференције налази се и Мирјана Д. Стефановић, коју ће Бејли у наредним писмима преко Петровића поздрављати.

⁶ Упућујемо на текст који доноси преводе делова Петровићевог писма о опкорачењу (в. Париповић Крчмар 2020: 155–170). У једном од наредних писама (6. септембар 1997) спознаја озбиљности и опсега значења овога питања Бејлија ће водити предлогу о конференцији посвећеној опкорачењу у различитим језицима и традицијама. Побројаће и предстојеће теме којима ће се бавити, што Петровић у добијеном писму и подвлачи означавајући

Након овог подужег писма обраћање више неће бити формално, са звањем и презименом, већ пријатељско ословљавање именом, па чак и пријатељско поверавање о неким личним животним ситуацијама и трагедијама. Преко ових интимних пасуса, које налазимо надаље у писмима, приближиће нам се људска страна ангажованих истраживача и поклоника науке, њихова свакодневна рутина, активност у пословима ван оквира струке, њихов начин релаксирања и окупираност радом у башти и винограду. Поред круцијалних стручних констатација, размене виђења на пољу версификације, фолклористике, коментарисања актуелних публикација, чланака, студија, радова истраживача/колега, предстојећих конференција, писма су извор личних података, породичних односа, прозор у свет људскости и животних околности научника, па тако и текућих политичких, економских и социјалних дешавања у њиховим световима, као и израза њихове емпатије са жртвама ондашњих терористичких напада. Деликатне аналитичке пасусе у преписци можемо ексерцирати рецимо о ратним ситуацијама на различитим подручјима, о суочавању са злочинима као и о реакцијама на злочине. Премда, опозитно томе, има у писмима, као и у животу, момената разноде, па се тако понегде исприча и понеки виц, шаљиве а донекле и опасне ситуације у којима су се обојица нашли (интересантни описи сусрета са алигатором и медведом). Један другог ће упознати са традиционалним светковинама и начинима обележавања празничних тренутака. Вредно запажања су и сећања на многе колеге, као и интересантни детаљи познанства са њима, које обојица несебично у писмима бележе, па је то прилика да увидимо које су то личности из академског света поштовања вредне за ове еминенте научнике.

Наредна битна тема покренута у писму од 15. августа 1998. године тичала се свих ритмичких варијанти народног осмерачког стиха. У оквиру ове обимне теме, Бејли је указао, како сам каже, само на могуће начине њеног проучавања. У руском народном стиху укратко ће издвојити и окарактерисати пет варијанти, а од колеге Петровића ће тражити мишљење о адекватности ове поделе у српској осмерачкој поезији. Полазећи од увида да Руси творењу овог стиха приступају на различите начине, покренуће се упитаност о начину и разлогу оваквог опхођења према словенском осмерцу, стиху који се појављује и у другим језицима. По истом моделу као и у писму где се првобитно покреће тема опкорачења, Бејли износи констатацију о теми којом је окупиран, а потом питањем подстиче саговорника на разматрање о стању у нашој науци у истом контексту, чиме се постиже не само мотивација за разговор и размену мишљења, него креира и темељнија обрада фокусиране метричке теме. Контемплација о реципроцитету осмерачког стиха у руској и српској народној поезији изнедриће надпитање усмерено ка прецизирању компаративног словенског народног стиха, валидности

заинтересованост за опажања која ће уследити (неакцентована рима, проклитичка рима, неакцентован последњи иктус у неримованом стиху).

његових претпоставки и дотицања са другим областима у компаративној славистици попут лингвистике, музикологије и митологије. Наговештај потенцијалног дијалога о овој теми Бејли ће изнети при крају писма од 4. марта 2001. године, када, подсећајући на постојећа виђења значајних научника, попут Јакобсона и Тарановског, поентира ставом о неопходност ревалоризације њиховог приступа, посебно када је у питању лирски стих који има више варијанти од епског стиха. Петровић се у потпуности сложио са потребом за преиспитивањем њиховог приступа, посебно валидности Јакобсонових идеја о лингвистичком објашњењу порекла словенског епског стиха, исказујући своју жељу да у предстојећој дискусији о компаративним питањима, укљученим у проучавање словенског осмерца и словенског народног стиха уопште, изнесе више детаља. Сагласан у потпуности са Бејлијевим мишљењем, Петровић је мотивисан да изради/представи српскохрватско, тачније јужнословенско становиште о овој теми, а то ће уследити тек након неколико месеци. Са намером да не понавља оно што је написао о овој теми много година раније, Петровић ће одлагати одговор у писму док се не стекну услови да његова процена о генетички оријентисаној компаративној метрици добије овом кореспонденцијом нову перспективу и евалуацију. Наиме, део рада „Поредбено проучавање српскохрватскога епског десетерца и спорна питања његовог описа”, изложен на конференцији о компаративној словенској метрици одржаној у Варшави 1969. године, у уводном делу представља историјат дотадашњег поредбеног проучавања нашег стиха, питање методике елементарног описа стиха, потом поделу на генетичка, права поредбена и поредбено-типолошка истраживања, као и наговештај Јакобсоновог скептицизма према веровању о старини десетерачког размера и идеји поредбених испитивања у словенској метрици. Пет година касније (1974) Петровић објављује кратак оглед из историје филологије и даје критичку карактеризацију Јакобсоновог описа српскохрватског епског десетерца, испитујући методолошке претпоставке и консеквенце тог описа. Преписка допуњује Петровићев претходни реферат маркирањем лингвистичких фактора у историји стиха и применом закључака из историје лингвистике на историју версификације. Од почетка марта све до пред крај октобра 2001. године ова тема окупира је коресподентну размену мишљења двојице колега продукујући опсежно елаборирање о метрици.⁷ Један од релевантнијих подробен исказа професора Петровића, оплемењен/нијансиран омажом колеги Ивану Сламнигу, предочиће нам њихову заједничку резервисаност по питању Јакобсонових премиса и закључака. Тачније, изнеће тачке у Сламниговом приступу овој теми са којима се слаже и које не прихвата у потпуности. Резимирајући сва изнета промишљања тврдњом да „ни идеја о постојању статичне и хомогене наднационалне заједнице у одређеном времену, нити идеја о заједничком словенском наслеђу исправно преношена кроз

⁷ Упућујемо на текст који доноси преводе делова Петровићевог писма о компаративној словенској метрици. Видети Париповић Крчмар 2021: 33–41.

многе векове, не одражавају потпуно (истински?) начин на који се стих мења, али да обе могу расветлити то питање уколико потичу од образованог и маштовитог човека”⁸, Петровић ће, имајући у виду сусрет лингвисте са ученим истраживачем поезије, поткрепити суд о разлогу опстанка вредности Јакобсоновог проучавања. Искузујући захвалност колеги Петровићу на изврсним коментарима о компаративној славистици, сматрајући их темељним и целовитим прегледом онога што је писано о компаративном словенском епском стиху, Бејли ће још једном подсетити на своју скептичност о теорији порекла словенског епског стиха и указати да у снимцима руских епских песама од 18. до средине 20. века не постоји ништа што би подржало Јакобсонову теорију. Додуше, уз храбро критиковање Јакобсона, Бејли ће издвојити делове његове теорије који су му прихватљиви, што води констатацији о непристрасности и особитом критичком реаговању на прочитано.

Писма из 2002. године доносе интересантан увид у однос Светозара Петровића и Милорада Павића инициран Бејлијевом жељом да прочита један Павићев текст о версификацији. Потрага за мистериозним Павићевим метричким чланком објављеним на француском није уродила плодом, али је наговестила Петровићево ходочашће у потрази за истином о овом раду, како то и сам каже у писму од 28. априла 2002. године. Тако се међу стручним темама нашао и занимљива прича која није имала свој позитиван исход, а приближила нам је и овај деликатан однос двојице академика.

Током 2003. године Петровић је колеги сумирао тренутна ангажовања на приређивању нових издања својих књига, као и припремање нових књига.⁹ Одговарајући на позив за учешће у конференцији у Москви наредне 2004. године, Петровић разоткрива тему којом би се бавио и која је по његовом мишљењу још увек значајна – питање цезуре у статистичком опису српског стиха. И те наредне 2004. године преписка ће бити фундирана на преиспитивању Јакобсонове теорије, изостанка изосилабизма у источнословенском епском стиху, могућности постојања два различита версификациона система у једном језику. Тако је убрзо уследила Бејлијева иницијатива, у контексту коментара на један чланак Владана Недића, *Српскохрватски осмерац*, из писма од 23. маја, да се покрене питање метрике у *Ерланџенском рукопису*, као и питање поузданости неких изјава о рукопису као доказу о неизосилабичности старијих песама. Охрабрен овом Бејлијевом провокативном запитаношћу, Петровић ће, у истом маниру као и за претходна кључна питања,

⁸ „All this, perhaps, boils down to the conclusion that neither the idea of a static, and, homogenous, supranational community existing within a section of time, nor the idea of a common Slavic patrimony transmitted in a straight line through many centuries, reflect completely (truly?) the way in which the verse changes, but that both of them, if produced by knowledgeable and imaginative men, may shed some light on it”, Архив Војводине, Ф. 560 Лични фонд Светозара Петровића, Преписка, Писмо Светозара Петровића Џејмсу Бејлију 21. 10. 2001.

⁹ У питању су књиге: *Проблем сонети у старијој хрватској књижевности*, *Природа критике*, *Облик и смисао*, као и нова књига *Појмови и чиниња*, у издању Самиздат Б92.

радо опсежно одговорити. Тако у писму од 04. 07. 2004. износећи запажања о уводном тексту Герхарда Геземана, констатује, иако је рукопис колекција лоше записаних песама и садржи велики број грешака различитих врста, да је то ипак драгоцен извор нашег знања, те доказује његову поузданост за важне закључке који зависе од компетенције научника, њиховог критичког осећаја и својства питања која разматрају. Такође се указује колико је рукопис драгоцен извор нашег знања о метрици, посебно о десетерцу структуре 4+6 који је заступљен у песмама 85%, док се оних изолованих 15%, по Петровићевом истраживању, може приписати како условима записивања тако и умешаности записивача чија је интенција да у тексту исправи оно што увиђа погрешним. Неспорно је да је ово Петровићево недовршено истраживање о метрици у рукописној антологији, предочено једино у овом писму, раритетне вредности! Иако није изнет у научном оквиру, овај просуђивачки осврт не само да је врхунски допринос српској версификацији, него су опсервирања од великог значаја и за фолклористику, а треба их сагледати и као подстицај за потоње свестраније критичке анализе схрпскохрватске народне метрике.¹⁰

Напоследку, не треба пропустити још један приступ овој преписци који иде у прилог комплетирању Петровићевог научног става. Преписка као вредан сабир промишљања и запажања стимулише на валоризацију његових постојећих теоријских хипотеза истовремено их проширујући/усавршавајући. Подстакнут Бејлијевом интенцијом за дискусијом о појединим текстовима и резултатима рада како сопственог тако и других колега, Петровић је након пажљивог читања бележио своје коментаре врло аргументовано и проницљиво. Ти коментари о књигама и чланцима које је износио у писмима изнова потврђују његову богату обавештеност, изузетну ученост, способност и свестраност. Они имају своју узлазну линију: од израза дивљења о обиму питања која су пажљиво истражена (наречена у виду кратких, концизних нотификација), детаљнијих запажања о засебним версолошким питањима, све до минуциозних критичких увида у засебну литературу. Обојица су студиозно и вишеструко приступали читању, што их и није могло водити површним образлагањима и закључцима. Пажње вредно је умешно критичко осветљавање текста Златана Чолаковића из 1992. године о проблему сакупљања, уређивања и издавања јужнословенских муслиманских епских песама које Петровић шаље у писму средином марта 2005. године.¹¹ Разматрајући главни део Чолаковићевог чланка, Петровић ће виспрено указати на његове нејасности, пропусте и штету као последицу његовог одступања од стандардног сакупљања. Ауторове узгредне евалуације сакупљача окарактерисаће наивним, неоснованим, недореченим, те исправити поједине

¹⁰ Упућујемо на текст који доноси преводе делова Петровићевог писма о метрици у *Ерланџенском рукопису*. Видети Париповић Крчмар 2022: 47–56.

¹¹ Упућујемо на текст који доноси преводе делова Петровићевог писма о критичком осветљавању текста Златана Чолаковића. Видети Париповић Крчмар 2023 (зборник у штампи).

податке и смело оспоравати његове тезе. Исцрпно набрајање коментара за сваки део чланка посебно, односно савесно апострофирање примедба у свим сегментима текста водило га је конклузији о предострожном приступу Чолаковићевој транскрипцији. Премда критички настројен, Петровић никада у својим освртима и судовима о изнетим тврдњама не генерализује, него помно и основано нешто замера а нешто уважава. О Петровићевој професионалној етичности најбоље сведочи следећа опаска:

Иако у оба дела чланка непрекидно задржава нападачки став, постоји разлика која ме наводи на помисао да не би требало да се противим објављивању другог дела. Моје замерке на објављивање првог дела тичу се представљања Чолаковића као изузетно неквалификоване особе на том пољу (било да то сматрамо „проблемом сакупљања, итд” или као „теорију усменог епског дела”); он о томе мало зна и још мање разуме. Дакле, правило је: *Ne sutor ultra crepidam!*¹² У другом делу он се појављује као прихваћен транскриптор и (можда?) састављач списка текстова у колекцији – обућар коментарише сандале – и у интересу је науке што су његове чињенице и погледи доступни јавности, без обзира на мотив и на суштинску вредност његовог текста.¹³

У светлу ове последње наведене мисли, подвлачимо да је несумњиво у интересу науке да преписка реномираних научника, професора академика Светозара Петровића и професора емеритуса Џејмса Бејлија, вођена од 1994. до средине 2005. године, буде доступна широј јавности с обзиром на плодотворност замисли и потенцијалних открића у области метрике и фолклористике (питања различитих врста лирског и епског стиха, развоја и заступљености у националним књижевностима, потом и поредбеног проучавања). О корисности Петровићевих гледишта артикулисаних у писмима сазнајемо и од самог коресподента. Бејли ће здушно забележити (у писму од 6. септембра 1997) да су му Петровићева писма изузетно интересантна и важна, посебно што су показатељ свежине у научном мишљењу. О меродавности Петровићевих писама биће речи и надаље; рецимо, у писму од 20. новембра 1998. стоји да су његова писма увек пуна идеја, те да је Петровић један од

¹² Нека обућар не иде даље од ципела!

¹³ „Though there is a continuity of an offensive attitude in two parts of Č's article, there is a difference which makes me think that I shouldn't object to the second part's being published. My objection to the publishing of the first part was based on the conclusion that it presents Č. as a desperately unqualified person in the presumed field (whether we conceive of it as 'problems of collecting, etc' or as 'theory of oral epic composition'); he knows little and he understands even less about it. The rule is then: *Ne sutor ultra crepidam!* In the second part he appears as an accepted transcriber and (perhaps?) compiler of lists of texts in the Collection – a cobbler commenting on the sandals – and it is in the interest of scholarship that his facts and views are made accessible to the public, whatever his motives and the intrinsic value of his text may be”, Архив Војводине, Ф. 560 Лични фонд Светозара Петровића, Преписка, Писма Светозара Петровића Џејмсу Бејлију од 14. 3. 2005. и од 20. 3. 2005.

најобавештенијих научника о версификацији; колега ће га по знању упоредити са Тарановским и Червенком. Особито ће професор Бејли (у писму од 10. априла 2005) акценговати чињеницу да су писма Светозара Петровића по богатству презентираних мисли/размишљања, као и импресивне учености, у класичном смислу истинска писма. Задивљен сваки пут Петровићевим зналачким одговорима, посебно у оним подужим писмима, готово пред крај њихове кореспонденције, Бејли констатује да Петровићева писма треба усвојити као узор, јер се она могу изнова читати, што у поређењу са већином научних текстова ондашњих такозваних научника није случај.

С једне стране, евидентно је да актуелност тема на којима је преписка базирана не јењава ни након неколико деценија, а њихова решења и даље нису кохерентна и целокупна, што чини ову преписку инспиративном за даља достигнућа. Виђено из другог угла, оваква преписка би се у данашњем контексту, када је експанзија научног поимања понајмање у облику кореспонденције, или је готово и нема, могла узети као пример могућег модалитета конфигурисања научне мисли, те начинити добром праксом. А све су прилике и да нам тек предстоји процена пута данашњег научног ангажовања и усмеравање на оно које, попут Бејлијевог и Петровићевог, тендира да одржи и очува начин опхођења према професији утемељен на критичком преиспитивању, а не на беспоговорном прихватању осведочених ауторитета.

ИЗВОРИ И ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА

- Париповић Крчмар, Сања. Запажања о опкорачењу у преписци Светозара Петровића. *Годишњак Филозофској факултету у Новом Саду* XLV/2 (2020): 155–170.
- Париповић Крчмар, Сања. Запажања о компаративној словенској метрици у списима о стиху и преписци Светозара Петровића. *Српски језик и књижевност данас – теоријско-методолошки аспекти проучавања, рецејције и превођења*. 50. *Међународни научни састај слависта у Вукове дане*. Зборник радова. Београд: Филолошки факултет – МСЦ, 2021, 33–41.
- Париповић Крчмар, Сања. О метрици у *Ерланџенском рукопису* из преписке Светозара Петровића. *Перспективе српске науке о књижевности*. 51. *Међународни научни састај слависта у Вукове дане*, зборник радова. Београд: МСЦ, 51/2, 2022, 47–56.
- Париповић Крчмар, Сања. Књижевнокритичка мисао у преписци Светозара Петровића. *Теорија књижевности и теорија историје књижевности – међународни научни зборник радова у част академика Свейозара Пејровића*. Борис Булатовић (ур.). Нови Сад: Огранак САНУ у Новом Саду – Научно удружење за развој српских студија, 2023. (зборник у штампи)
- Петровић, Светозар. *Преписка*. Нови Сад: Архив Војводине, Ф. 560 Лични фонд Светозара Петровића. Писма Светозара Петровића Џејмсу Бејлију од 24. 8. 1994. до 10. 8. 2005.

Sanja J. Paripović Krčmar

THE CORRESPONDENCE BETWEEN SVETOZAR PETROVIĆ
AND JAMES BAILEY

Summary

The paper focuses on the productivity of ideas and potential discoveries in the field of meter and folklore studies found in the correspondence between renowned scholars, professor academician Svetozar Petrović and professor emeritus James Bailey, conducted from 1994 to mid-2005. Furthermore, it provides an overview of key topics elaborated by Petrović, including the themes of enjambment complexity, comparative Slavic verse, meter in the Erlangen manuscript, and a critical review of published works and books. Professor Bailey particularly emphasized the fact that Svetozar Petrović's letters, due to the wealth of presented thoughts/reflections, as well as impressive erudition, are true letters in the classical sense that should be adopted as a model, because they can be re-read, unlike most scientific texts of the so-called scientists of the time.

Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет
Одсек за српску књижевност
Др Зорана Ђинђића 2
21000 Нови Сад
sanja.paripovic@ff.uns.ac.rs

Примљен: 13. јула 2023. године
Прихваћен за штампу августа 2023. године